

LBRIS

We know
books

SUE GRAFTON

D

DE LA

DATORNIC

editura rao

I

Se numea John Daggett, dar asta am aflat abia mai târziu, căci în ziua în care a intrat pentru prima dată în biroul meu s-a prezentat sub un alt nume. Încă de atunci am simțit că era ceva în neregulă, însă nu puteam să-mi dau seama despre ce era vorba. Ceea ce îmi cerea să fac părea destul de simplu, dar apoi nenorocitul a încercat să-mi dea țepă cu plata. Când ești pe cont propriu, nu-ți permiți să treci cu vederea astfel de lucruri. Zvonul se răspândește repede și până să îți dai seama toată lumea consideră că poți fi fraierit. I-am luat urma ca să-mi recuperez banii și, dintr-una într-alta, m-am trezit prinsă într-o serie de întâmplări după care încă încerc să-mi revin.

Mă numesc Kinsey Millhone. Sunt detectiv particular, mi-am obținut licența în statul California și am un mic birou în Santa Teresa, locul în care mi-am petrecut toți cei treizeci și doi de ani cât am. Sunt femeie, mă întrețin singură și actualmente sunt necăsătorită, după două mariaje și două divorțuri. Uneori sunt impulsivă, recunosc, dar îmi place să cred că am o fire calmă, temperată (poate) de o exagerată nevoie de independență. Mai am și acel soi blestemat de încăpățănare care face ca meseria de detectiv particular să pară o opțiune valabilă pentru un absolvent de liceu, cu diplomă de la Academia de Poliție și o incapacitate genetică de a mă subordona cuiva. Îmi plătesc facturile la timp, respect cele mai multe dintre legi și cred că toți ceilalți ar trebui să facă la fel... măcar din bun-simț, dacă nu din alte considerente. Sunt o tradiționalistă

când vine vorba de justiție, dar pot să mint la fel de ușor cum respir. Lipsa mea de consecvență nu m-a deranjat niciodată.

Era sfârșitul lui octombrie, cu o zi înainte de Halloween, și vremea era o copie a toamnei din Midwest – senină, însorită și răcoroasă. Conduceam spre oraș și aș fi putut să jur că mirosea a fum; aproape așteptam să văd frunzele galbene-ruginii. De fapt, nu vedeam decât aceiași vechi palmieri, același verde implacabil, pretutindeni. Incendiile verii fuseseră înăbușite, iar ploile încă nu începuseră. Era un *non*-anotimp tipic californian, dar toamna *se simțea* în aer și eu reacționez cu o bună dispoziție excesivă, gândindu-mă că poate după prânz am să merg la poligonul de trageri: cam așa mă distrez eu.

În dimineața aceea de sâmbătă venisem la birou ca să-mi pun ordine în registre – să plătesc niște facturi de cheltuieli personale și să îmi pregătesc declarațiile de venit pentru luna care se sfârșea. Mi-am scos calculatorul, am introdus o chitanță tipizată în mașina de scris, și patru declarații de venit gata ștampilate și cu adresa completată mă așteptau înșiruite pe birou.

Eram atât de absorbită de îndeletnicirea mea încât nu mi-am dat seama că stătea cineva în pragul ușii decât atunci când bărbatul a tușit ca să-și dreagă glasul. Am tresărit ușor, ca atunci când deschizi ziarul de după-amiază și vezi un păianjen fugind dintre pagini. Tipului i s-a părut amuzant, dar eu a trebuit să mă bat ușor pe piept, ca să-mi potolesc bătăile inimii.

– Mă numesc Alvin Limardo, spuse el. Îmi pare rău că v-am speriat.

– Nu-i nici o problemă, am spus eu. Doar că nu mi-am dat seama că sunteți aici. Pe mine mă căutați?

– Dacă sunteți Kinsey Milhone, da.

M-am ridicat și am dat mâna cu el peste birou, și apoi l-am poftit să se așeze. Prima impresie, fugară, a fost că omul e neîngrijit, dar, la o privire mai atentă, nu am găsit nimic care să-mi susțină ideea.

Avea în jur de cincizeci de ani și părea prea slab ca să fie sănătos. Avea fața prelungă, îngustă și bărbia proeminentă. Părul era gri-cenușiu, tuns scurt, iar omul mirosea a apă de colonie de citrice. Avea ochii căprui-deschis și o privire puțin pierdută. Purta un costum într-o nuanță ciudată de verde. Mâinile păreau uriașe, cu degete lungi și osoase și articulații noduroase. Cu încheieturile înguste care se șteau abia din măneca hainei, neacoperite de manșeta cămășii, arăta oarecum sărăcăcios îmbrăcat, deși hainele nu păreau tocmai uzate. Avea în mână o bucățică de hârtie, îndoită pe jumătate, pe care o juca neîntrerupt între degete, cu un gest aproape mecanic.

– Cu ce vă pot ajuta? am întrebat.

– Aș vrea ca dumneavoastră să predați asta persoanei în cauză.

Desfăcu și netezi hârtia, pe care apoi o așeză pe biroul meu. Era un cec bancar emis de o bancă din Los Angeles, datat 29 octombrie, pe numele unui Tony Gahan, cu o valoare de douăzeci și cinci de mii de dolari.

Am încercat să îmi ascund surprinderea. Nu părea genul de om care să aibă bani de aruncat. Poate că împrumutase suma de la Gahan și acum voia să o returneze.

– Doriți să-mi spuneți despre ce e vorba?

– Mi-a făcut un serviciu. Acum vreau să-i mulțumesc. Nimic mai mult.

– Cred că a fost un serviciu destul de important, i-am răspuns. Vă deranjează dacă întreb exact ce a făcut?

– S-a arătat binevoitor atunci când norocul mă părăsise.

– Și de ce aveți nevoie de mine?

– Un avocat mi-ar cere o sută douăzeci de dolari pe oră ca să-l înmâneze, zise, zâmbind vag. Presupun că tariful dumneavoastră este considerabil mai mic.

– Mic este și tariful unui serviciu de mesagerie. Și ar fi chiar mai ieftin dacă l-ați înmâna personal.

Nu făceam pe deșteapta, pur și simplu nu înțelegeam de ce avea nevoie de un detectiv particular.

Am încercat deja, își drese el glasul, continuând, dar nu sunt foarte sigur care este adresa actuală a domnului Gahan. La un moment dat locuia pe Stanley Place, dar între timp s-a mutat. Am fost acolo de dimineață, însă casa era goală. Părea nelocuită de ceva vreme. Am nevoie de cineva care să-l găsească și să-mi garanteze că primește banii. Dacă puteți să estimați cam cât m-ar costa, aș dori să vă plătesc în avans.

– Totul depinde de cât de greu de găsit se va dovedi a fi domnul Gahan. S-ar putea ca Biroul de Credite să aibă adresa lui actuală sau poate cei de la DMV¹. O bună parte dintre cercetări se pot desfășura prin telefon, dar chiar și în acest caz se pierde mult timp. La treizeci de dolari pe oră, tariful poate să crească.

Scoase un carnet de cecuri și începu să completeze un cec.

– Două sute de dolari?

– Să zicem patru sute. În cazul în care cheltuielile sunt mai mici, pot oricând să returnez o parte din sumă, i-am spus. Până una alta însă trebuie să-mi protejez licența, așa că n-ar fi rău să spunem lucrurilor pe nume. Aș fi mai fericită dacă mi-ați spune exact despre ce vorba.

În momentul acela mi-a trezit interesul, pentru că ceea ce mi-a spus era suficient de incredibil ca să devină convingător. Nici chiar eu, așa mincinoasă cum sunt, nu am putut să bănuiesc că printre adevăruri s-ar putea strecura atât de multe scormeli.

– Cu ceva timp în urmă am avut probleme cu legea și am fost închis o vreme. Tony Gahan m-a ajutat exact înainte de a fi arestat. Habar nu avea în ce situație eram, așa că nu poate să fie considerat complice, așa cum nici dumneavoastră nu ați fi considerată. Mă simt doar îndatorat.

– Și de ce nu rezolvați problema de unul singur?

Ezită, mi s-a părut chiar cu oarecare sfioșenie.

¹ Department of Motor Vehicles – echivalentul american al Registrului Auto (n.red.)

– E oarecum asemenea cărții lui Charles Dickens, *Marile speranțe*. S-ar putea să nu-și dorească un fost pușcăriaș pe post de binefăcător. Oamenii au tot felul de idei despre cei care au fost închiși.

– Și dacă nu va accepta o donație anonimă?

– În cazul ăsta îmi veți înapoia cecul și vă veți păstra onorariul.

M-am foit neliniștită pe scaun. „Ceva nu e în ordine în toată povestea asta“, mi-am spus.

– De unde aveți banii, dacă ați fost la închisoare?

– I-am câștigat la Santa Anita¹. Sunt încă sub supraveghere și n-ar trebui să pot juca la curse, dar îmi vine greu să rezist. De-asta aș vrea să vă las dumneavoastră banii. Sunt un parior înrăit. E mai bine să nu am atâția bani la mine, pentru că s-ar putea să-i pariez și să fac un mare rahat, iertați-mi expresia.

Tăcu și mă privi, așteptând să vadă ce altceva aș mai putea întreba. În mod evident, nu avea de gând să ofere mai multe informații doar de dragul de a-mi satisface scrupulele, dar s-a arătat incredibil de răbdător. Mi-am dat seama, mai târziu bineînțeles, că toleranța lui avea ca scop să-mi toarne o grămadă de prostii. Probabil se amuza de jocul în care se prinsese. Este amuzant să minți. Și eu aș putea să fac asta toată ziua.

– Ce infracțiune ați comis? am întrebat.

Își coborî privirea, trimițând răspunsul către mâinile sale supradimensionate, care stăteau împreunate pe genunchi.

– Nu cred că are vreo relevanță. Banii aceștia sunt curați și am intrat în posesia lor în mod cinstit. Nu e nimic ilegal în ceea ce privește tranzacția, dacă asta vă îngrijorează.

Bineînțeles că asta mă îngrijora, dar mă întrebam dacă nu sunt prea pretențioasă. La prima vedere, nu părea nimic în neregulă cu cererea lui. Am cântărit cu grijă propunerea în minte, întrebându-mă ce anume făcuse Tony Gahan pentru Limardo, ca să-l oblige la o asemenea plată. Probabil că nu

¹ Santa Anita Park – renumit hipodrom din California, SUA (n.red.)

era treaba mea, atâta timp cât nici o lege nu fusese încălcată. Intuiția îmi spunea să-l refuz pe tip, însă întâmplarea face că trebuia să plătesc chiria a doua zi. Aveam banii în cont, dar o plăta în avans, din senin, era oricând bine-venită. În orice caz, nu vedeam nici un motiv să-l refuz.

– Accept, i-am spus.

– Foarte bine, dădu el din cap, mulțumit.

Am stat și m-am uitat în timp ce își termina de semnat numele pe cec. Îl rupse și mi-l dădu, iar apoi băgă carnetul de cecuri în buzunarul din interior al sacoului.

– Adresa și numărul de telefon sunt trecute acolo, în caz că va fi nevoie să luați legătura cu mine.

Am scos un formular standard pentru contract din sertarul biroului și l-am completat în câteva minute. L-am pus să semneze, apoi mi-am notat ultima adresă cunoscută a lui Tony Graham – o casă în Colgate, district aflat puțin mai la nord de Santa Teresa. Simțeam deja un fel de mică spaimă, dorindu-mi să nu fi acceptat să mă implic. Totuși, îmi luasem un angajament, contractul era semnat, așa că m-am hotărât să profit de situație. Nu putea fi chiar atât de greu, mă gândeam.

Se ridică, m-am ridicat și eu și l-am însoțit spre ușă. Amândoi în picioare, am putut să-mi dau seama cu cât era mai înalt decât mine... mai bine de un metru nouăzeci, pe lângă un metru șaizeci și șapte cât aveam eu. Zăbovi puțin cu mâna pe clanță, plecându-și ochii la mine cu aceeași privire fixă și distantă.

– Ar mai fi un lucru pe care trebuie să-l știți despre Tony Gahan, zise.

– Ce anume?

– Are cincisprezece ani.

Am rămas pe loc privind cum Alvin Limardo se îndepărta pe hol. Ar fi trebuit să-l chem înapoi, oameni buni. Ar fi trebuit să-mi dau seama imediat că lucrurile aveau să iasă prost. În schimb, am închis ușa și m-am întors la birou. Am deschis instinctiv ușa dublă a balconului și am ieșit. Mi-am aruncat

privirea de-a lungul străzii, dar nici urmă de el. Am scuturat din cap, dezamăgită.

Am pus cecul în sertar și apoi l-am încuiat. Luni, când avea să se deschidă banca, urma să-l pun în cutia mea de valori, până când dădeam de urma lui Tony Gahan, căruia trebuia să i-l înmânez. Cincisprezece ani?

La prânz, am închis biroul și am coborât pe scara de serviciu până în parcare, de unde mi-am luat Volkswagenul, un sedan amărât, mai mult rugină decât vopsea. Nu e chiar genul de mașină pe care ai alege-o pentru o urmărire în viteză, dar pe de altă parte munca unui detectiv particular nu este chiar atât de palpitantă pe cât s-ar crede. Uneori, totul se rezumă la înmânarea de citații, treabă care, din când în când, se poate complica. Dar de cele mai multe ori, fac investigații cerute de angajator în legătură cu trecutul viitorilor angajați, încerc să localizez anumite persoane sau mă ocup de unele demersuri care premerg procesele, pentru vreo doi avocați din oraș. Biroul mi-a fost pus la dispoziție de către California Fidelity Insurance¹, pentru care am lucrat în trecut. Sediul companiei e chiar vizavi și, din când în când, mai fac unele investigații și pentru ei, în schimbul celor două mici încăperi (antecamera și biroul), a intrării separate și a balconului cu vedere spre State Street.

Am trecut pe la poștă și am expediat corespondența, apoi m-am oprit la bancă și mi-am depus în cont cecul cu cei patru sute de dolari primiți de la Alvin Limardo.

Peste patru zile lucrătoare, într-o joi, am primit de la bancă o scrisoare prin care mă informau că acel cec nu are acoperire. Conform datelor pe care le dețineau, Alvin Limardo își închisese contul. Ca dovadă, mi-au trimis chiar și cecul, pe care era aplicată, cu condescendență, o ștampilă în tuș violet cu aspect oficial, care sugera în mod destul de evident nemulțumirea băncii.

¹ Firmă de asigurări (n.tr.)

Le împărtășeam nemulțumirea. Cei patru sute de dolari mi-au fost trecuți în debit și am fost nevoită să mai plătesc și trei dolari în plus, pentru ca pe viitor să-mi amintesc să nu mă mai încure cu debitori. Am ridicat receptorul și am format numărul lui Alvin Limardo din Los Angeles. Era decuplat.

Am fost destul de isteță să nu încep căutarea lui Tony Gahan până când nu se lămurea problema cecului, așa că nu se poate spune că aș fi făcut vreun efort până acum. Dar cum puteam să înlocuiesc cecul? Și, între timp, ce aveam să fac cu cele douăzeci și cinci de miare? Până atunci, cecul era pus bine în cutia mea de valori, dar îmi era nefolositor și nu voiam să continui până când nu eram plătită. Teoretic aș fi putut să-i trimit lui Alvin Limardo un bilet, dar exista posibilitatea să-mi fie returnat, asemenea cecului fără acoperire, și unde s-ar ajunge cu toate astea? Rahat! Va trebui să mă deplasez până în L.A. Când vine vorba de recuperare, un lucru e sigur – cu cât te miști mai repede, cu atât ai mai multe șanse să rezolvi ceva.

I-am căutat adresa în *Ghidul Thomas al străzilor din Los Angeles*. Chiar și pe hartă, zona nu părea una dintre cele mai prietenoase. M-am uitat cât e ceasul. Era 10.15. Drumul până la L.A. avea să dureze nouăzeci de minute, încă o oră până să îl găsească pe Limardo și să-l scutur bine, să obțin un cec valabil și să apuc să mănânc ceva. Apoi alte nouăzeci de minute pe drum, ceea ce însemna că în jur de 15.30 sau 16.00 aveam să ajung înapoi la birou. Ei bine, nici măcar nu era atât de rău. Era obositor, dar necesar, așa că am hotărât că n-are sens să mai bat apa-n piuă și că e mai bine să mă apuc de treabă.

La 10.30 făcusem deja plinul și pornisem la drum.

2

Am ieșit de pe autostrada Ventura la Sherman Oaks, am intrat pe autostrada San Diego și am mers spre sud până la Venice Boulevard. La ieșirea de pe autostradă am virat la dreapta. Conform calculelor mele, adresa căutată era pe undeva prin apropiere. A trebuit să mă întorc înspre Sawtelle, o stradă aproape lipită de autostradă, pe o rută paralelă.

De cum am dat cu ochii de clădire, mi-am dat seama că o zărisem din spate, când treceam pe autostradă. Era vopsită într-o culoare à la Pepto-Bismol¹ și avea un banner portocaliu tip Day-Glo² pe care scria DE ÎNCHIRIAT. Clădirea era despărțită de stradă printr-un șant pluvial din beton și protejată de trafic cu un zid de vreo trei metri, tot din beton, plin de mesaje în graffiti pentru automobilisti în trecere pe acolo. Buruieni spinoase crescuseră de-a lungul zidului, iar gunoaiile adunate păreau niște ornamente animate de puținele tufe care supraviețuiseră gazelor de eșapament. Remarcasem clădirea pentru că părea așa de tipică pentru L.A.: golașă, construită din materiale ieftine și cu fațada serios deteriorată. Partea din spate avea un aer de rău augur, și lucrurile nu păreau deloc mai bune nici la intrare.

În cea mai mare parte strada părea alcătuită din bungalow-uri californiene, case mici din lemn și stuc, cu două

¹ Medicament pentru infecțiile digestive ușoare, având culoarea roz (n.tr.)

² Colorant fosforescent (n.tr.)

dormitoare și curți lăsate în paragină, lipsite de copaci. Majoritatea erau vopsite în culori pastelate, bizare îmbinări de turcoaz și mov, vopseluri cumpărate la reduceri care nu reușiseră să acopere cu adevărat culoarea anterioară. Am găsit un loc de parcare peste drum, mi-am încuiat mașina și am traversat către bloc.

Clădirea începea să se dezintegreze. Tencuiala era măcinată și uscată, tocurele din aluminiu ale ferestrelor, mâncate și contorsionate. Poarta din fier forjat de la intrare fusese smulsă din zid, lăsând niște găuri atât de mari că puteai să-ți vâri pumnul în ele. Două dintre apartamentele de la stradă aveau ferestrele acoperite cu panouri de lemn. Grijulie, administrația oferise mai multe containere de gunoi, plasate lângă scări, fără să fi încheiat (se pare) un contract cu cei de la salubritate. Un câine mare și gălbejit răscolea cu entuziasm în grămada de gunoi, deși singura lui răsplată părea a fi un sfert de pizza. Se îndepărtă cu repeziciune, ținând în dinții încheștați bucata de aluat întărit, ca și cum ar fi fost un os.

Am pătruns în hol. Majoritatea cutiilor poștale fuseseră smulse, iar corespondența era împrăștiată prin hol, printre tot atâtea gunoaie. Conform adresei de pe cec, Limardo locuia la apartamentul 26, despre care am presupus că se găsea undeva la etaj. Se părea că erau cam patruzeci de apartamente, doar în dreptul a câtorva figurând numele locatarilor. Lucrul mi se părea ciudat. În Santa Teresa, compania poștală nu distribuia nici măcar corespondența publicitară în lipsa unei cutii poștale, bine întreținută și purtând numele proprietarului. Mi l-am închipuit pe poștaș golindu-și geanta ca pe un coș de gunoi și luând-o apoi la sănătoasa înainte ca locatarii să-l năpădească, asemenea unor gândaci.

Așezate în șir, pe mai multe niveluri, apartamentele dădeau înspre o „grădină” interioară acoperită cu pietriș, pavele roz și câteva buruieni. Am luat-o în sus pe scările crăpate de ciment.

Pe palierul etajului al doilea, un bărbat de culoare așezat pe un scaun pliant șubred scobea cu un cuțit într-o bucată de

săpun marca Ivory. În poală avea o revistă deschisă în care cădeau resturile. Omul, mătăhălos și greoi, avea vreo cincizeci de ani, părul sărmos și tuns scurt, ușor grizonant pe la tâmple. Ochiul era de un căprui tulbure, iar una din pleoape era adunată ușor într-o parte din pricina unei cicatrice vizibile care cobora de-a lungul obrazului.

Îmi aruncă o singură privire, reîntorcându-se apoi către sculptura care prindea formă în mâinile sale.

– Probabil îl cauți pe Alvin Limardo, spuse.

– Așa e, i-am răspuns surprinsă. De unde ați ghicit?

Îmi aruncă un zâmbet, dezvăluindu-și dantura perfectă, la fel de albă precum bucata de săpun în care sculpta. Își înclină capul spre mine, lăsând impresia, datorită rănii, că-mi face cu ochiul.

– Drăguțo, tu nu locuiești aici. Io îi știu pe toți de p-acii. Și, după cum te arăți, nu te bate gândul să închiriezi. Dacă știi încotro te îndrepti, mergeai la țintă. În schimb, te uiți în toate părțile, de parcă ceva ar putea să sară pe tine, inclusiv eu, mai spuse și apoi se opri pentru a mă măsura de sus până jos. Aș zice că ești de la serviciile sociale sau de la eliberări condiționate, cam pe aici. Poate de pe la serviciile de ajutor social.

– Nu-i rău, am zis eu. Dar de ce Limardo? Ce v-a făcut să credeți că pe el îl caut?

Zâmbi, arătându-și gingiile rozalii.

– Toți de p-acii e Alvin Limardo. Un fel de glumă a noastră. E numai un nume de ni-l luăm când vrem să păcălim pe carevașilea. Chiar io am fost Alvin Limardo săptămâna trecută, la coada pentru tichete de masă. Primește ajutor social, ajutor pentru handicapați, alocația pentru copii. Da' săptămâna trecută a venit unii cu mandat de arestare, să-l salte. Le-am zis: „Alvin Limardo e dus. A tăiat-o. Acu' nu-i nici unu' p-acilea cu numele ăsta”. Alvin Limardo ăsta de-l cauți tu... e alb sau negru?

– Alb, i-am răspuns și l-am descris pe cel care venise în biroul meu sâmbătă. Nici n-am apucat să ajung cu descrierea